

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. F. Ioannis Nider Ordinis Prædicatorum Theologi De
Reformatione Religiosorvm Libri Tres**

Nider, Johannes

Antverpiæ, 1611

Vt autem aculeos, quos in auditorum animis infixit, eruamus; in primis statuimus, nec quemquam Diuum ob recepta stigmata sanctiorem esse aliis quibus illa minimè concessa fuere, nec beatum Franciscum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45728](#)

ad legum seueritatem mitigandam, extin-
ctum olim bellum instaurauit: & quasi iam
omnia auditorum peccata suis concionibus
emendaſſet, nihilque aliud quod ad Dei
sanctissimi obsequium pertineret, suaden-
dum restaret; totam Dioceſim, in qua paſ-
ſim huiuscemodi imagines reperiebantur,
commouit, & populares suis colloquiis con-
cionibusque turbauit, eos à piorum contu-
bernio exclusos denuntians. Neque eos ſo-
lūm, ſed cunctos qui historiam sanctæ Ca-
tharinæ à Patre Antonio à Pegna olim Hi-
spanè conſcriptam, & nuper Salmanticę Hi-
ſpaliique excusam, apud ſe rerinerent: quo-
niam id ipsum, quod beatus Raymundus de
inclyta illa Virgine afferuerat, referret. Cum
que vulgi affenſu, & populi approbatione
inter illustres concionatores haberetur, fa-
cile, quod optabat, auditoribus, tam etiā Ca-
tharinæ studiosiſſimiſ, perſuasit.

§. II.

QUAMVIS autem optimè nouerim Ec-
cleſiæ fortunas non in eo poſitas eſſe,
vtrum ne Franciſcus ſolus, an Catharina
quoque ſtigmata Christi receperit, neq; pro
hac illave parte tamquam de vita dimican-
dum putem: tamen quia ab antiqua hono-
ris poſſeſſione Catharinam deturbare, abſ-
que

que magno bonorum detrimento & scandalo fieri nequit ; & scrupulus ab eo declamatore, in vulgi animum iniectus, plurimum vexat ingenia; operæ pretium me factum putaui, si quoad eius potero breuiter, tum quid de concionatore illo sentiendum sit, tum id quod in controuersia est, pro mea tenuitate dilucidè explicem: præsertim cùm minimè desint, qui sòpitam temporis diutinatae litem, malo cōsilio, aut potius nullo, in Hispania excitare cupiant. Itaq; oportet non tantùm dissidiij ramos abscindere, sed radicum etiam fibras diligenter euellere.

Sed priùs lectorem neutri parti addictum (quo nunc opus est mihi) admoneo; stigma-ta non esse euidentis signum, quo probari possit, quemquam sanctiorem fuisse, quam illos qui ipsis caruerunt. Hæreticus enim es-set, qui Franciscum beatissimæ Dei genitri- ci præferret, vel æquaret, vel parum ab ea superari contenderet, quamuis eius corpus nullis vulneribus transfossum fuerit. Qui verò illū diuo Petro, vel Paulo, aliisve Apo-stolis parem faceret, si non in hæresis, at saltem in temeritatis notam incurreret, censo-re diuo Thoma lectione quinta in cap. 8. Epistolæ ad Romanos, & tertia in caput 1. eius quæ ad Ephesios inscribitur; & tamen ea, de quibus nunc agimus, Franciscana

Cc 4 Redem-

Redemptoris stigmata, nequaquam gesta-
uere, sed alia planè optabiliora. Ea scilicet,
de quibus Paulus Galatis scribens gloriatur:
*Ego, inquit, stigmata Domini Iesu in corpo-
re meo porto.* Evidem quid alij agerent ne-
scio: mihi tamen (quamuis Francisci pedes
libentissimè oscularer) si optio detur, vtrum
Iesu Christi veneranda stigmata, Pauli in-
star habere malim, an Francisci; Pauli eli-
gam: id est pari charitate qua Paulus, tot pro
Christi nomine supplicia perpeti, quot vel
diuus Lucas Actorum cap. 13. 14. 16. 23. &
24. cum perpeſſum fuisse recitat, vel ipſe
met Paulus ad Ephes. cap. 4. ad Colaffen-
ses cap. etiam 4. primæ ad Thessalon. 1. &
secundæ ad Timoth. 3. narrat: potissimum
verò 2. ad Corinth. cap. 11. cùm ita ait: *In
laboribus plurimis, in carceribus abundan-
tiis, in plagiis supra modum, in mortibus fre-
quenter.* A Iudeis quinques quadragenaſ
una minus accepi, ter virgis cæſus sum, ſemel
lapidatus sum: & ea quæ deinceps enum-
erat. Quibus si addas caput Romæ pro Sal-
uatoris gloria amputatum, agnosces sanctif-
fima diui Francisci vulnera populo quidem
plausibilia fuisse, Paulina verò, & haben-
ti ſecuriora, & toti Ecclesiæ vtiliora extitif-
fe, ac Deo ipſi (vt existimo) gratiora. Sed
quid ego meum hīc iudicium, quasi ali-
cuius

cuius momenti sit, profero? Num vniuersa Ecclesia (quæ propter magnam bonorum penuriam in maxima nunc rerum caligine & perturbatione versatur) si Christus ei ad Dei nomen per totum orbem circumferendum, ad instaurandam ecclesiasticam disciplinam, ad deprauatos populi mores corrigenous, ad hæresum flamas restinguendas, ad ethnicos fidei dogmatibus imbuedendos, Paulum aut Franciscum, pro eius arbitratu, se ei restituturū polliceretur, in deliberatione poneret, uter sibi postulandus esset? Profectò non tacitis vocibus, sed ingenti ac communi acclamatione, vel iurata respöderet, se Paulo magis egere, quam Francisco. Paulum illa omnia celerius cumulatiusque perfecturum, quam Franciscum. Apostolo enim omnes Deo sacratarum societatum conditores cedere, & fasces summittere oportet. De quo si quis dubitet, pœna dignus est, nisi ipsum excuset inscitia.

Ergo nec qui Catharinam stigmaticam fuisse assertū, eām protinus Franciō aequalē esse autumant; nec qui negant, eam illo minorem existimare debent. Quemadmodum licet beata Osanna, nostri sodalitij Tertiaria, quam Leone X. conniuente Mantuani auguste sancte q̄, venerantur, spineam ex carne coronam, regio diademate glorio-

Cc 5 tiorem,

fiorem, à Christo acceperit; haudquaquam
præfertur Agneti martyri illustissimæ, quæ
plurimis & maximis à Deo cumulata fuit
beneficiis, non tamen isto. Idem prorsus de
beata Clara à monte Falcone Augustiniana
censemus, in cuius corde Iesu Christi in cru-
cem acti eiusq; suppliciorum expressa ima-
go extat, in præcordiis vero tres lapides in-
uenti fuere, qui numero atque pondere, san-
ctissimæ Triadis mysterium quasi ad viuum
(si ita loqui licet) exprimunt: ad cuius mira-
culi perennem memoriam conseruandam,
Nicolaus Quintus supremi sacerdotij mu-
nere fungens, piissimas preces cōscripsit: nec
tamen continuò eam diuo Hieronymo, aut
Petro Martyre, aut Bonaventura beatiorem
esse credere oportet. Nam gradus eius beat-
itudinis, quam Theologi essentialēm vo-
cant, non ex his Dei beneficiis desumuntur;
sed ex minore, maioreve charitate: cui ex
æquo respondent luminis gloriæ & visionis
perspicuæ Dei momenta & pondera.

Præmonitum etiam lectorem volo, San-
tos, cùm omnis ambitionis expertes sint,
falsis non capi honoribus; & cùm inuiden-
tia vacent, aliena felicitate gaudere. Quare
si Catharina stigmatibus caruit, haudqua-
quam volet sibi affigi: si habuit, non erit
molestum Francisco, huiusmodi laude eam

à do-

à doctis ornari; sed lætabitur potius seraphicam Christi sponsam ita depingi. Beatissimum igitur Patrem Franciscum, cui ego in hoc negotio primas defero, minimè offendam; si quod probabiliter sentio, dilucidè explicauero. Ipse enim tamquam egregius Pauli discipulus, qui omnes sui similes fore optabat, non modò Catharinæ, sed aliis etiam similia dona à Deo optimo maximo concessa fuisse libentissimè feret: & si nobiscum versaretur, suique in hac parte nimium seueros ac rigidos defensores audiret, argueret eos, ut Numerorum 11. cap. sanctus Moyses Iesum Naue reprehendit: *Quid, inquit, emularis pro me? quis tribuat ut omnis populus prophetet, & det eis Dominus spiritum suum?* Quod de Francisco dixi, opinor etiam de eruditis & religiosis eius filiis, quorum ingens semper fuit eritque numerus. De aliis verò, si qui fortè sint, qui nec doctrina nec sanctitate polleant, ac proinde hanc felicitatem Catharinæ inuideant, nulla me cura sollicitat; quamuis minimè dubitem, me in eorum reprehensionem, velim nolim, incursurum.

§. III.

QUOD autem ad illum attinet declamatorem, Episcoporum auctoritatem postula-